

62
gh

NOTA INFORMATIVA
=====

/extras după cele declarate de agentul FERENCZ GYORG
cu ocazia reactivizării/.

De la data ~~namirii~~ mele de profesor la școala medie Bistrița, secția maghiară, respectiv din anul 1955, am constat că-n rândurile cadrelor didactice dela secția maghiară, se desfășoară o pronunțată activitate și ieșiri național șovine desfășurate în mod mai activ de cele două tabere din care fac parte următorii:

Din prima grupare face parte :NAGY KAROL, NAGY IOLAN, SCHNEIDER GUSTAV, SARKANY ELISABETA, conducătorul ei fiind numitul NAGY KAROL-profesor la secția maghiară, grupare care are ca scop menținerea intereselor lor și ~~combateroa~~ tuturor măsurilor și propunerilor făcute de gruparea despre care voi arăta mai jos. Scopul pentru care s-a organizat această grupare, a fost și este de-a-se menține cadrele fiindcă le e teamă ca locul lor să nu fie luat de cadre cu pregătire superioară.

A doua grupare a fost organizată la început cu scopul de-a combate tendințele lui NAGY KAROL, însă treptat activitatea acestei grupări s-a transformat într-o activitate șovin-naționalistă.

Din această grupare fac parte :SCHULLER EUGEN, SCHULLER IOLANDA, ENKES ZSOLT, GOMBAR ALEXANDRU, SZILAGY ZOLTAN, HORVATH PAUL, HORVATH PIROSKA, JOSZA LAJOS. Conducătorul grupării respective de la început este SCHULLER EUGEN, profesor la școala medie Bistrița.

Activitatea grupării condusă de SCHULLER EUGEN, se caracterizează prin o serie de manifestații naționaliste, superficialitate în studierea problemelor legate de activitatea Partidului și Statului nostru, precum și prin imprimarea în rândul elevilor a naționalismului șovin, ~~exemplu:~~

Cu ocazia unificării secției maghiare cu cea română, SCHULLER EUGEN, SCHOPP FRANCOIS /plecat din localitate/, HORVATH PAUL—intr-o ședință organizată cu părinții elevilor de la școala Nr.1, s-a ridicat împotriva acestei ~~unificări~~, afirmându-se că trebuie făcute de mersuri pentru ca elevii maghiari de la școala nr.1, să fie separați de elevii români, prin mutarea lor la Școala Medie, pentru ca astfel secția maghiară, să fie mai compactă și să aibă conducere unică.

La data de 15 martie 1958, SCHULLER EUGEN—conducătorul grupului de mai sus, a cântat împreună cu elevii de la secția maghiară a școlii nr.1, a cântat imnul secuiesc și imnul maghiar, lucru pe care el nu-l recunoaște, afirmând că n-a cântat decât imnul maghiar.

Tot acest individ a refuzat să cânte cu elevii din cls.VII-B, imnul de stat al R.P.R., afirmând că n-a avut timp.

Un alt aspect de naționalism șovin al activității grupului respectiv, este și acela, că-n vara anului 1958, organizându-se muncă patriotică de la elevii secției române și maghiare, pentru repararea șoselei Bistrița-Unirea, echipa de elevii români și maghiari condusă de FEKETE ZSOLT, după ce și-a terminat lucrul, s-a iscat un scandal între elevii români și maghiari, elevii maghiari având manifestări naționaliste la adresa celor români, FEKETE ZSOLT nu a luat nici-o măsură ci împotriva a ~~șovinism~~ ~~naționalism~~.

Tot în vara anului 1958, profesorul FEKETE ZSOLT, a discutat cu elevii clasei a X-a de la secția maghiară, îndemnându-i ca cu ocazia meciului de handbal dintre echipa școlii medii Bistrița și a colegiului Betle din Aiud, să facă galerie pentru echipa colegiului Betler, spunând că din această echipă fac parte numai jucători maghiari. În ce privește pe profesorul HORVATH PAUL și ceilalți arătați mai sus, aceștia sprijină activitatea celor de mai sus.

Menționez că profesorul FEKETE ZSOLT, fiind fiu de preot, menține misticismul religios în rândurile elevilor, lucru ce se caracterizează prin faptul că nu le face educație corespunzătoare pentru ei a trage și a-se arăta adevărata conduită pe care trebuie să aibă față de religie. Tot acest profesor periodic organizează excursii cu elevii maghiari din cls.X-B, cu care ocazie învață pe aceștia să imite pe unii profesori.

(Handwritten initials and a circled 'be')

Toată această activitate se desfășoară în mod organizat sub conducerea lui SCHULLER EUGEN, astfel legătura între membrii grupării se face de către SCHULLER de la om la om, iar în unele cazuri înainte de a se ține ședință, fi adună și discută problemele pe care trebuie să le ridicăm în discuții pentru apărarea vederilor noastre, astfel în anul 1959, eu am avut o anchetă în urma unor discuții cu numita NAGY IOLAN și pentru a mă apăra mi-a adunat toată gruparea și-au hotărât un punct de vedere comun pentru a o combate și a-mi apăra vederile mele.

Asemenea ședință le organizează și gruparea condusă de NAGY KAROL.

Activitatea grupului nostru se caracterizează prin organizarea unor excursii care sînt pronunțate la numiții: SCHULLER EUGEN și FEKETE ZSOLT, precum și organizarea de programe artistice din cadrul Casei de Cultură, la care participă mai multe elemente de naționalitate maghiară din oraș.

Unul din obiectivele principale ale activității grupului condus de SCHULLER EUGEN, este separarea națională, adică să se mențină legături apropiate numai între elemente de naționalitate maghiară și să se imprime și-n rîndul elevilor acest lucru, fapt ce se dovedește prin faptul că unele cazuri elevii refuză să învețe limba română, lucru petrecut în anul 1958, precum și ieșirile naționaliste avute de elevii atît la meciul de handbal cît și cu ocazia muncii patriotice, lucru despre care am arătat mai sus și care s-a petrecut și se petrece sub directa conducere și îndrumare a profesorilor în cauză.

Legăturile grupării cu alte elemente din oraș și alte localități se rezumă la numiții: HALASZ și SCHVARTZ din orașul Bistrița, prieteni apropiați ai numițiilor: SCHULLER EUGEN și FEKETE ZSOLT. Aceste elemente sprijină activitatea sus-numițiilor ca legături în alte localități cunosc pe artista BAYAI MICI din Tîrgul-Mureș, care prin intermediul numitului IUHASZ DARKO a venit de 2 ori pentru a-și pregăti la unele programe artistice.

Toată această activitate a celor două grupări, se răsfrînge și-n educația incompletă din punct de vedere științific, ei nutrind sentimente naționaliste, subapreciind unele probleme legate de ridicarea nivelului lor cultural și politic. Astfel pe lotul geografic recent amenajat în curtea școlii mediă a fo-

desenată harta R.P.R. Cu ocazia vizitării de către ~~elși~~ elevi a acestui lot, unul dintre ei arătând spre harta R.P.R., a afirmat că "aceasta este harta românilor".

Cu ocazia întocmirii tabloului absolvenților clasei a XI-a de la secția maghiară, a fost ales ca Motto, următoarele versuri ale lui Ady : "Deja mâine va fi totul al nostru, dacă vom vrea, dacă vom îndrăzni ". Nu cunosc dacă acest fragment din poeziile lui Ady, xx a fost ales de elevi sau din inițiativa vre-unui profesor . Menționez însă că dirigintele cls. XI-a, este numita HORVATH PIROSKA, care face parte din gruparea condusă de SCHULLER JENO.

O grupare asemănătoare cu cele arătate mai sus, există și la secția germană a școlii medii mixte -Bistrița, din care fac parte :KRONER MIHAI, ROSLER EIDITH, GREFF HILDEHARD, DROMTLEFF MARIA și DROMTLEFF EDUARD, toți profesori la aceeași secție.

Si activitatea acestora se caracterizează prin menținerea unei atmosfere de naționalism în rândurile elevilor , înprimă în concepția lor ideea că ,germanii sînt o rasă mai superioară

Nu cunosc pînă în prezent alte amănunte asupra activității acestei grupări , însă menționez că sînt în relații bune cu numitul KRONER MIHAI, n-az discutat niciodată despre această problemă.

Ia 6.VI.1960.

ss. Ferencz Gyorgy

- ✓ 1) Schuller Eugue - născut 1928. vi. 25 Com. Cristuru Secuiesc R. Mureș. RAM. fiul lui Schuller Juhă și Elisabeta - Universitatea Babeș-Bolyai Cluj. 1949-1950. I. 1954. pînă-n prezent Bistrița. Calea Armatei Roroi 7
- 2) Schuller Solanda - născ. 27. xi. 1928 în Cluj. fiica lui Domokos Petru și Iuliana 1953-1954 univ. Babeș-Bolyai Cluj. 1954 - și prezent Bistrița Calea Armatei Roroi 7.
3. Jombár Sándor - 1934 - iulie 29 - Dej - Dej ~~și~~ Universitatea Babeș-Bolyai Cluj. În 1955-1960 Bistrița - St. 0 Jozif. 26.
4. Fekete Zoltán - 29. xi. 1935 în Petrosani - Huned fiul lui Bladar și Maria Universitatea Babeș-Bolyai Cluj. 1957-1960 Bistrița St. 0 Jozif 26.
5. Szilagy Zoltán - 13. xi. 1933 Com. Nires x. Dej. Părinți și Dna Universitatea Babeș-Bolyai Cluj. din 1958 la Bistrița - St. 0 Jozif 26.
6. Horváth Parasciva născ. Charlton 2. iii. 1936 Com. Ciresnoia-Dej fiica lui Toma și Beta Universitatea Babeș-Bolyai Cluj. din 1 Sept. 1957 și prezent Bistrița Piața Stalin 33
7. Horváth Paul - născut Repita Universitatea Cluj. - 1 an 1956 la muzeu Turda. 1957 - și prezent Bistrița Piața Stalin 33

70
11
10